

Проект
Додаток
до наказу ректора ДВНЗ «ПДТУ»
від

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ
ОСВІТИ У ДЕРЖАВНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДУ
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ПО ДВНЗ «ПДТУ»

Маріуполь
ДВНЗ «ПДТУ»
2019

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок здобуття вищої або фахової передвищої освіти за дуальною формою здобуття освіти.

1.2. Дуальна форма здобуття освіти у Державному вищому навчальному закладу «Приазовський державний технічний університет» (далі – заклад освіти) передбачає здобуття освіти, шляхом поєднання навчання осіб у закладу освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах для набуття певної кваліфікації на основі договору.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із забезпеченням досягнення результатів навчання, визначених відповідним стандартом освіти та освітньою програмою;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності вимогам ринку праці;
- підвищення конкурентоздатності випускників закладів освіти в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

1.4. Права та обов'язки здобувачів освіти, закладу освіти та роботодавців під час організації здобуття освіти за дуальною формою визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та інші нормативно-правові акти.

1.5. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор від закладу освіти - працівник закладу освіти, що відповідає за організацію здобуття освіти за дуальною формою та призначається керівником закладу освіти.

Координатор від роботодавця - працівник, що відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником підприємства, установи, організації.

Куратор - педагогічний, науково-педагогічний працівник закладу освіти, який контролює виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти.

Наставник – кваліфікований працівник роботодавця, який контролює виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається керівником підприємства, установи, організації.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативними документами.

2. Організація дуальної форми здобуття освіти

2.1. Ініціювати переговори щодо організації здобуття освіти за дуальною формою можуть як заклад освіти, так і роботодавці. Здобувачі освіти можуть сприяти налагодженню співпраці між закладом освіти та роботодавцями.

2.2. Заклад освіти приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти з урахуванням потреб ринку праці, визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним, та укладає двосторонні договори з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

2.3. Відносини між закладом освіти, роботодавцем та здобувачем освіти з усіх питань організації здобуття освіти за дуальною формою регулюють це Положення, положення закладу освіти про здобуття освіти за дуальною формою, тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти.

2.4. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм закладу освіти. Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в індивідуальних навчальних планах.

Заклад освіти відповідає за реалізацією освітньої програми в повному обсязі. Роботодавець, що є партнером в організації дуальної форми здобуття освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях.

2.5. В організації здобуття освіти за дуальною формою беруть участь роботодавці, які мають достатні матеріальні, кадрові, інформаційні та методичні ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях для здобувачів освіти.

2.6. Заклад освіти має право організовувати здобуття освіти за дуальною формою для здобувачів, які виявили особисте бажання та пройшли відбір роботодавця.

2.7. Процедура відбору здобувачів для здобуття освіти за дуальною формою погоджується роботодавцем та закладом освіти.

2.8. Заклад освіти має право організовувати здобуття освіти за дуальною формою для спеціально сформованих груп чи окремих здобувачів освіти з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

2.9. Навчальне навантаження здобувача освіти розподіляється між навчанням в закладу освіти та на робочому місці в залежності від особливостей освітньої програми. Для організації здобуття освіти за дуальною формою використовують моделі, які включають, але не обмежуються такими:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня у закладі освіти, інша частина тижня – на робочому місці);
- блочна модель: навчання у закладі освіти та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);

- часткова модель: частина теоретичного навчання покривається за рахунок навчання у навчально-практичних центрах.

- інші.

2.10. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та обліковується у кредитах ЄКТС. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно роботодавець і заклад освіти.

2.11. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою здійснюють заклад освіти спільно із роботодавцем відповідно до Положення про організацію освітнього процесу закладу освіти за дуальною формою та вимог освітньої програми.

2.12. Атестація здобувача освіти за дуальною формою освіти здійснюється у формі, яка передбачена освітньою програмою. Із роботодавцем погоджується тема кваліфікаційної роботи. Представники роботодавця можуть бути включені до складу екзаменаційної комісії закладу освіти.

2.13. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома). Заклад освіти може видавати інші документи, що засвідчують одержання освіти за дуальною формою відповідно до чинного законодавства.

2.14. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття освіти, визначають заклад освіти та роботодавець з урахуванням вимог законодавства.

3. Порядок зарахування здобувачів освіти на навчання за дуальною формою

3.1. Після підтвердження наміру роботодавця забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві, заклад освіти готує тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою і спільно із здобувачем освіти та роботодавцем розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план здобувача.

3.2. Підставами для переведення здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти є заява здобувача освіти або, у разі недосягнення ним повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, та підписання тристороннього договору за результатами відбору здобувачів.

3.3. Укладання тристороннього договору про здобуття освіти за дуальною формою передбачає укладання роботодавцем із здобувачем освіти трудового договору.

3.4. Переведення здобувачів освіти на здобуття освіти за дуальною формою здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом 14 календарних днів від його початку.

3.5. У разі переведення здобувача освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

3.6. У разі зарахування здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про здобуття освіти за дуальною формою за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій. У разі відрахування здобувача із закладу освіти роботодавець має право достроково розірвати трудовий договір із здобувачем освіти.

3.7. Для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною

формою тристоронній договір може перезаключатись зі зміною роботодавця у випадках:

- якщо така можливість передбачена договором;
- у разі ліквідації підприємства;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, перелічених у тристоронньому договорі.

4. Особливості реалізації навчання за дуальною формою

4.1. Для закладу освіти:

4.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти заклад освіти приймає відповідні внутрішні документи, призначає особу (осіб), що виконуватиме обов'язки координатора від закладу освіти, та може за потреби створювати відповідні структурні підрозділи.

4.1.2. Обов'язки особи (осіб), що виконують функції координатора від закладу освіти:

- ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;
- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;
- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;
- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;
- організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;
- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів, що відображають особливості здобуття освіти за дуальною формою;
- готує та узгоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;
- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою;
- координує роботу осіб, які виконують обов'язки кураторів;
- бере участь в аналізі результатівта якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції щодо її поліпшення.

4.1.3. Особа (особи), що виконує обов'язки куратора:

- складає індивідуальний навчальний план здобувача освіти, враховуючи потреби роботодавця;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками роботодавця (зокрема, наставником) з метою своєчасного вирішення поточних

питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі;

- за потреби може ініціювати внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

4.1.4. Заклад освіти за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам роботодавця, задіяним в організації здобуття освіти за дуальною формою.

4.1.5. Заклад освіти може звертатися до роботодавця із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.1.6. Для контролю якості освіти заклад освіти має проводити регулярні зустрічі із роботодавцями (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі особи, що виконує обов'язки куратора, про відповідність результатів навчання на робочих місцях цілям та вимогам освітньої програми.

4.1.7. Заклад освіти забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників роботодавців-партнерів.

4.2. Для роботодавця:

4.2.1. Роботодавець може звертатися до закладу освіти з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти та підписати двосторонній договір про співпрацю.

4.2.2. Роботодавець може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм.

4.2.3. Роботодавець укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти та погоджує відповідні індивідуальні навчальні плани.

4.2.4. Роботодавець може призначати особу (осіб), що виконує обов'язки координатора від роботодавця, для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із закладом освіти.

4.2.5. Особа (особи), що виконує обов'язки координатора від роботодавця:

- відповідає за співпрацю із закладом освіти з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою, та індивідуальних навчальних планів;
- бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;
- супроводжує навчання здобувача на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;
- забезпечує неперервну комунікацію із закладом освіти;
- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах підприємства, установи, організації;
- бере участь в аналізі результатів та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.2.6. Роботодавець призначає здобувачеві освіти особу, що виконуватиме обов'язки наставника, з найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців.

4.2.7. Особа (особи), що виконує обов'язки наставника:

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;
  - сприяє адаптації здобувача освіти до робочого місця;
  - бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти відповідно до програми практичного навчання на робочому місці спільно з уповноваженими представниками закладу освіти;
  - може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місця, в тому числі на базі закладу освіти.
- 4.2.8. Работодавець створює умови для підвищення професійного рівня наставників.
- 4.2.9. Работодавець забезпечує здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці, спецодягом
- 4.2.10. Работодавець проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів освіти на виробництві.
- 4.2.11. Работодавець може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладу освіти.
- 4.2.12. Работодавець може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення здобуття освіти.

5. Фінансове забезпечення

5.1. Фінансування організації навчання за дуальною формою здійснюється коштом підприємств та інших джерел, не заборонених законодавством.